



# Verwijderen schildwachtklier

**In deze folder geeft Spijkenisse Medisch Centrum u algemene informatie over het verwijderen van de schildwachtklier. Wij adviseren u deze informatie goed te lezen. Aanvullingen op deze informatie worden door uw behandelend arts aan u verteld.**

Bij borstkanker bestaat de mogelijkheid dat een verspreiding heeft plaatsgevonden van kwaadaardige cellen. Deze verspreiding kan plaatsvinden naar de lymfeklieren in de oksel. Daarom is het zowel bij borstamputatie als bij een borstsparende operatie ook noodzakelijk onderzoek te doen naar de lymfeklieren. Het wel of niet aanwezig zijn van kwaadaardige cellen in de lymfeklieren bepaalt voor een groot deel of een aanvullende behandeling noodzakelijk is.

Vroeger werden altijd alle lymfeklieren in de oksel verwijderd en stuk voor stuk nagekeken door de patholoog. Een volledige okselklieroperatie kan vervelende gevolgen hebben voor de arm aan de geopereerde zijde. Vandaar dat tegenwoordig, indien mogelijk, in eerste instantie wordt gewerkt volgens de schildwachtkliermethode (de *sentinel node procedure*).

De schildwachtklier is de lymfeklier in de oksel die als eerste het lymfevocht uit de borst filtert. Als in deze klier geen kwaadaardige cellen worden gevonden dan is de kans, dat in de andere lymfeklieren (die achter de schildwachtklier liggen) kwaadaardige cellen aanwezig zijn, zeer klein. De overige klieren hoeven dan niet

te worden verwijderd. Als in de schildwachtklier wel kwaadaardige cellen worden gevonden kan dit een reden zijn om in een vervolgooperatie alsnog alle lymfeklieren te verwijderen. Dit hangt af van de grootte van de afwijking in de schildwachtklier en de behandeling van de borst. Indien een vervolgooperatie nodig is, vindt deze gemiddeld plaats binnen twee weken nadat de uitslag van de verwijderde schildwachtklier bekend is.

## Voorwaarden voor het uitvoeren van de schildwachtklierprocedure

De tumor in de borst mag niet te groot zijn. Er dient sprake te zijn van één tumor. Er dienen geen verdachte lymfeklieren in de oksel aanwezig te zijn.

De schildwachtklier moet door middel van onderzoek goed zichtbaar kunnen worden gemaakt. Indien een eerdere operatie in de borst heeft plaatsgevonden kan het zijn dat de lymfestroom hierdoor verstoord is en de schildwachtklier niet aantoonbaar is.

## De lymfeklierscan

De opsporing van de schildwachtklier vindt plaats door middel van een lymfeklierscan. Deze scan wordt de ochtend van de operatie gemaakt in het Maasstad Ziekenhuis (Maasstadweg 21, 3079 DZ



Rotterdam – telefoonnummer (010) 29 11 911). Dit ziekenhuis beschikt over een nucleaire afdeling op de afdeling Radiologie. Er mag tijdens het onderzoek iemand bij u blijven.

Bij de lymfeklierscan wordt een kleine hoeveelheid licht radioactief middel ingespoten. Dit inspuiten gebeurt onderhuids onder de tepel. Op deze plaats kunt u van tevoren een pleister met wat verdovende gel plakken zodat de inspuiting over het algemeen niet pijnlijk is. Deze pleister ontvangt u tijdens uw gesprek met de oncologieverpleegkundige. De radioactieve stof (technetium) wordt met de lymfestroom afgevoerd naar de oksel en na gemiddeld 45 à 60 minuten zal deze stof zichtbaar worden in de eerste lymfeklier (= de schildwachtklier) in de oksel.

Op dat moment worden ongeveer drie foto's vanuit verschillende posities gemaakt met een gamma-camera. Deze camera straalt niet en heeft geen nadelige (bij)werkingen of gevolgen voor u of uw naasten. De radioloog zet met een viltstift een kruisje op uw huid op de plaats waar de lymfeklier is gezien. De chirurg weet dan ongeveer de positie van de schildwachtklier.

### Na het onderzoek

Na het onderzoek komt u terug naar Spijkenisse Medisch Centrum. De foto's worden digitaal doorgestuurd naar het ziekenhuis. In het ziekenhuis komt u via de

afdeling Opname binnen en wordt u naar de afdeling gebracht. De operatie zal aan het eind van de ochtend of begin van de middag plaatsvinden.

Op de operatiekamer spuit de chirurg indien nodig nog wat blauwe kleurstof onderhuids in, onder de tepel. Dit gebeurt terwijl u al onder narcose bent. Deze kleurvloeistof zal dezelfde weg volgen als het radioactieve middel en dus ook terechtkomen in de oksel. De schildwachtklier verkleurt hierdoor blauw. Met behulp van een apparaatje dat radioactiviteit meet kan de chirurg nu de schildwachtklier opsporen. De 'radioactieve' en blauwgekleurde lymfeklier wordt nu verwijderd. Soms worden twee of drie klieren zichtbaar. Deze worden dan allemaal verwijderd en opgestuurd naar de patholoog. Het inspuiten van de blauwe kleurvloeistof zorgt voor een blauwgroene verkleuring van de huid onder de tepel. Dit zal geleidelijk verdwijnen. Door de kleurvloeistof zal ook uw urine de eerste keren na de operatie een blauwgroene verkleuring hebben.

### Vorbereiding

Indien uw algehele lichamelijke conditie het toelaat en er geen medische redenen zijn om eerder opgenomen te worden, kunt u de dag van de operatie op eigen gelegenheid naar het Maasstad Ziekenhuis gaan.



Indien het voor u niet mogelijk is om op eigen gelegenheid naar het Maasstad Ziekenhuis te gaan, kunt u dit aangeven aan de verpleegkundige. Het is dan mogelijk om vanuit Spijkenisse Medisch Centrum een ziekentaxi te regelen. Indien het noodzakelijk is dat u al eerder in het ziekenhuis wordt opgenomen, regelen wij ook het vervoer. Het is mogelijk dat één begeleider mee gaat met het ziekenvervoer.

U krijgt van uw behandelend arts of de verpleegkundige een aanvraag voor het maken van de scan mee. Hierop staat tevens het tijdstip van de scan vermeld. U dient zich een kwartier voor het onderzoek te melden bij de Inschrijfbalie van het Maasstad Ziekenhuis. Vergeet niet een geldig identiteitsdocument (bijvoorbeeld paspoort, rijbewijs, verblijfsvergunning) en inschrijvingsbewijs van uw zorgverzekeraar mee te nemen! De scan wordt daarna gemaakt op de afdeling Nucleaire Geneeskunde.



U mag één tot twee uur voor het onderzoek de pleister met de verdovende gel aanbrengen. De pleister dient aan de onderkant van de tepel, op de over-

gang van tepelhof en gewone huid geplakt te worden.

## De operatie

De operatie vindt aan het eind van de ochtend of begin van de middag plaats. Het tijdstip is afhankelijk van het operatieprogramma en het is niet mogelijk om dit precies aan te geven. Tijdens de operatie wordt naast de schildwachtklier ook de tumor van de borst verwijderd op de manier zoals dit met u besproken is (borstsparend of borstamputatie).

## De wond

Bij het wegnemen van de schildwachtklier wordt een kleine wond onder de oksel gemaakt. Deze wond wordt over het algemeen gesloten met een onderhuidse hechting en afgeplakt met hechtpleisters. Het hangt van de operatie aan de borst af of u twee aparte wondjes heeft (bij een borstsparende operatie) of één grote wond (bij borstamputatie).

## De uitslag

Al het weefsel dat tijdens de operatie door de chirurg is verwijderd, wordt opgestuurd en door de patholoog onder de microscoop nagekeken. De uitslagen zijn over het algemeen binnen 5 tot 7 werkdagen bekend. Deze uitslag hoort u van de chirurg op de polikliniek.

## Bij problemen

Let bij de genezing op tekenen van infectie zoals roodheid, zwelling, warmte en pijn. Bemerkt u één van deze symptomen of



krijgt u koorts dan dient u altijd contact op te nemen met de medewerkers in het ziekenhuis. De oncologieverpleegkundige of mammacareverpleegkundige is op werkdagen van 08.00 tot 16.00 uur bereikbaar. Op andere dagen en tijden kunt u contact opnemen met de medewerkers van de receptie van het Spijkenisse Medisch Centrum. Zij zijn 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar op telefoonnummer (0181) 65 88 88. De medewerkers verbinden u door met de dienstdoende arts-assistent, die u verder helpt.

## Tot slot

### *Inzien medische gegevens*

Op [mijn.spijkenissemc.nl](http://mijn.spijkenissemc.nl) kunt u uw medisch dossier inzien. U kunt ook inloggen via onze website [www.spijkenissemc.nl](http://www.spijkenissemc.nl).

### *Vergoeding ziekenhuiszorg*

Niet alle ziekenhuiszorg wordt vergoed door uw zorgverzekeraar. Ook betaalt u altijd de hoogte van uw eigen risico. Vraag vooraf bij uw zorgverzekeraar na of uw bezoek en/of behandeling in het ziekenhuis wordt vergoed. Meer informatie vindt u op [www.dezorgnota.nl](http://www.dezorgnota.nl).

## Bereikbaarheid poliklinieken

Neemt u voor vragen, meer informatie of het afmelden van een afspraak contact op met polikliniek oncologie via 0181 – 65 81 60 of polikliniek mammacare 0181 – 65 82 97.

Raadpleeg onze website voor de actuele tijden.

Buiten kantooruren kunt u contact opnemen via het algemene telefoonnummer 0181-65 88 88.